

חגיגה עברית בירושלים

יש מונחים חדשים בעברית

הזדמנות אחרונה להבטיח מקום בחגיגת העברית

ביום ראשון הקרוב זה קורה – אירוע הפתיחה של שבוע העברית תשפ"ג בתיאטרון ירושלים. **לרכישת כרטיסים**

ברחבי התיאטרון יחכו לכם רבי-שיח ומפגשים מרתקים, הרצאות מעשירות, סדנאות מקצועיות, תערוכת איורים בהשראת חידושו של אליעזר בן-יהודה, מופע מצחק (סטנד-אפ) ופעילויות מיוחדות לילדים.

את היום יחתום מופע סיום חגיגי ומקורי: רמי קלינשטיין מארח את צרויה להב. השניים ישוחחו על יצירה עברית, בליווי נגינה של רמי קלינשטיין בפסנתר וביצוע של מיטב הלהיטים שלו.

לתוכנית המלאה של אירוע הפתיחה ולרכישת כרטיסים

מה עוד אפשר לעשות בשבוע העברית תשפ"ג? כל הפרטים וכל הפעילויות בעמוד חגיגי באתר

בישיבת המליאה של האקדמיה ללשון העברית שהתקיימה במרחשוון תשפ"ג, נובמבר 2022, אושרה רשימה של כשמונים שמות של **אלמוגי ישראל** – רובם אלמוגים השוכנים במפרץ אילת.

עוד אישרה מליאת האקדמיה כ-400 **מונחי תחביר**, וכן אושרו שני מונחים שנדונו בעקבות פניות מן הציבור:

■ **הַלְטָה** (cloaking) – הסתרת גוף על ידי יצירת מעטפת המנטבת את גלי האור סביבו ומתקבלת אשליה של שקיפות.

■ **נְעִילָה שוֹלְבֵת** (interlock, interlocking) – מצב שבו שני מנגנונים או תפקודים תלויים זה בזה ומגבילים זה את זה על מנת למנוע פעולה מנוגדת.

להרחבה ולרשימות המונחים המלאות

עוד כמה מחשבות על "רק אני, אני ואתה"

150 שנה להולדתו של חיים נחמן ביאליק

בשנת 1906 חיבר ביאליק שיר-משחק עברי לילדי היישוב היהודי ההולך ומתפתח בארץ ישראל:

**נד, נד, נד, נד
רד, עלה, עלה ורד
אחת ושתיים, אחת ושתיים
בין הארץ לשמים**

ביאליק היה מסור להתחדשותה של לשוננו העתיקה ולהנחלתה לדוברים, ובראש ובראשונה לילדים בגיל הרך. עמוקה הייתה קרבתו למקורות, מן התנ"ך ועד לחוכמת הנסתר ולחסידות, קרבה שהביאה את חוקרי שירתו להבנה כי יצירתו היא פרד"ס שיש להיכנס אליו בדרך הפשט ובדרך הרמז, בדרך הדרש ובדרך הסוד.

במאמר קצר חברת אקדמיה אמונה אלון מראה כיצד ארבעת הרבדים הללו חברו גם בפזמון הקטן 'נדנדה'.

לקריאת המאמר

חורף עברי – נרטב או התרטב?

שני הפעלים – **נרטב** (מבניין נפעל) ו**התרטב** (מבניין התפעל) – מאוחרים יחסית בלשוננו, ומבחינת הדקדוק שניהם טובים באותה מידה, שהרי שני הבניינים יפים לציון שינוי מצב. למשל, נָחֵלַשׁ, נָרְדַם בבניין נפעל; התחַזַק, התעוֹרַר בבניין התפעל.

נראה שבתפיסתם של דוברים רבים **נרטב** מייצג עברית גבוהה יותר, אולי משום ש**התרטב** שגור יותר בפי הילדים.

הצמד נרטב והתרטב מצטרף לצמדים אחרים של פעלים בבניין נפעל והתפעל המשמשים ללא הבדל של ממש במשמעות: נשזף והשתזף, נרפא והתרפא, נעצב והתעצב, נקהלו והתקהלו, נצבר והצטבר, ניבא והתנבא, נבקע והתבקע.

לפרסום באתר

עוד על החורף העברי

פרסומים חדשים בהוצאה לאור

סיפורה של המילה הלטה – חידושו של דני גונן ז"ל

■ **ידעון האקדמיה ללשון העברית** – יצא לאור גיליון 71 של "אקדם" ובו מתפרסמים דיווחים על פעולות האקדמיה, מאמרים קצרים פרי עטם של חברי האקדמיה ושל עובדיה, עלוני למד לשונך ופרסום מאוצרות הארכיון.

[לעיון בגיליון](#)

■ **כתב העת לשוננו** – פורסם כרך פה של כתב העת לחקר הלשון העברית והתחומים הסמוכים לה.

[לתוכן העניינים ולרכישה](#)

■ **המשנה בביזנטינון: מסורת הלשון של כתב היד קיימברידג' למשנה** מאת פרופ' יהודית הנשקה – פרקי הספר עוסקים בכל ההיבטים של הלשון העולים בכתב היד: כתיב, תורת הגה, תורת הצורות, התחביר והמילון. [לפרטים נוספים ולרכישה](#)

לפני כשנה פנה אל האקדמיה משה גמליאל וסיפר את הסיפור הזה:

בהיותי תלמיד שנה א בפקולטה להנדסה באוניברסיטת ברא"ל סקר המרצה את תחום העיסוק שלו, ובין השאר דיבר על "הסתרה" הקרויה באנגלית cloaking, והעיר ש"אין לנו מילה טובה בעברית למונח זה".

לידי ישב אז חברי דני גונן הי"ד, ואמר לי בתגובה להערת המרצה: "צריך לקרוא לזה **הלטה**", וזאת על פי ביטויים תנ"כיים כמו "הנה היא [חָרַב גְּלִית] לוֹטָה בְּשִׁמְלָה", ומכאן שהסתרה בגלימה, cloak, היא הלטה.

חודשים אחר כך נרצח חברי דני בפיגוע, ואני זכרתי את הצעתו אך לא עשיתי איתה דבר. כעת אני מאמין שעליי לפרוע את החוב הזה ולהעביר את ההצעה אליכם.

בעקבות הפנייה כונס חבר מומחים לדון במונח ובחר בהצעה **הלטה** מתוך כמה הצעות נוספות שעלו. המונח אושר לאחרונה במליאת האקדמיה.

סיפורו של דני גונן ז"ל

תמיכה באקדמיה

שאלה בעברית

חנות הספרים

אם נתקלתם בבעיות תצוגה [לחצו כאן](#) לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!